GrindSpot
ONLINE GRINDS PLATFORM

LEAVING CERT 2027

LEAVING CERT IRISH · GAEILGE

Exam Ready

Ordinary Level · Paper 2 · Workbook A

Dyslexia friendly
large, clear text · room to write

Built from 9 years of real Leaving Cert papers: what comes up, how it's marked, and the practice to nail it.

- **9** years of exam trends, topic by topic
- **55** drill questions with worked answers
- **1** full practice paper, 200 marks
- ✓ a model answer or plan for every question

Know what's coming.
Walk in ready.

Original GrindSpot material written in the style of the Leaving Certificate examination. Not an official SEC paper.

What comes up

2017 to 2026

We read every Ordinary Level Paper 2 from the last 9 exams (there were no written exams in 2020) and noted what each question asked for. The texts change for 2027; the question types do not. Each number is how many questions that year used the topic; a topic counts when at least one part of the question asks for it. Reading counts once for each of the two passages.

	2017	2018	2019	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Years
Léamhthuiscint (reading)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	**9/9**
Your own view	2	1	1	1	1	1	2	1	2	**9/9**
Filíocht: feelings & atmosphere	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**9/9**
Filíocht: imagery	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**9/9**
Filíocht: theme	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**9/9**
Prós: character	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**9/9**
Prós: plot / events	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**9/9**
Prós: relationships & conflict	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**9/9**
Prós: theme	1	–	–	1	–	–	1	1	1	**5/9**
Prós: feelings	1	–	–	–	1	–	1	–	–	**3/9**

Darker = more questions. Source: State Examinations Commission papers, 2017 to 2026, read and grouped by GrindSpot. Every question we counted is listed at **grindspot.ie/exam-trends**. A guide to what has come up, not a prediction of what will.

Two passages, every year. The reading is half the paper: 100 of 200 marks. Answers come from the paragraph named in each question.

Plot, character and relationships. Questions on what happens, on a character and on a relationship came up in the prose every year.

Theme, images and feelings. All three were asked on the poems every year, and a "your view" question came up in every paper, on the poems or the prose.

New texts for 2027. 2027 is the first year the new prose and poems are examined, so no past paper has a question on them. Use past papers for the question types only.

TOPIC 3

Prós ainmnithe 1

Worked answers →

In the real exam

A prose question on every paper, 2017 to 2026: since 2023 you answer two of (a), (b), (c) in 2A, 25 marks each.

Fionn's tip: Learn what happens in order, the names of the main characters and how they feel. Most questions ask for two points.

1. Athair: Cad a d'inis an mac dá athair, agus cad a rinne an t-athair nuair a chuala sé an scéal?

2. Athair: Cathain a fuair máthair an mhic bás, agus ar chaoin an t-athair an t-am sin?

3. Athair: Cad a d'iarr an t-athair ar a mhac ag deireadh an scéil?

Ceist 1 · Léamhthuiscint — 100 marc

Freagair A agus B anseo.

A — (50 marc)

Léigh an sliocht seo a leanas agus freagair na ceisteanna a ghabhann leis.

Seachtain na Gaeilge

1. Is féile mhór í Seachtain na Gaeilge a cheiliúrann teanga agus cultúr na hÉireann. Is é Conradh na Gaeilge a eagraíonn í gach bliain. Is í seo an eagraíocht chéanna a bhunaigh Dubhghlas de hÍde agus Eoin Mac Néill sa bhliain 1893. Bhí an chéad Seachtain na Gaeilge ann sa bhliain 1903, agus tá sí ag fás ó shin. Sa lá atá inniu ann, glacann na mílte duine páirt inti, ó pháistí scoile go seandaoine. Ag an tús, ba é an Conradh féin a d'eagraigh na himeachtaí go léir. Anois, eagraíonn grúpaí áitiúla, scoileanna agus comhlachtaí na céadta imeacht freisin, le tacaíocht ón gConradh.

2. Cé gur "seachtain" atá san ainm, maireann an fhéile níos mó ná coicís. Tosaíonn sí ar an gcéad lá de mhí an Mhárta gach bliain agus críochnaíonn sí ar Lá Fhéile Pádraig, an seachtú lá déag den mhí. Bíonn imeachtaí ar siúl gach lá, i ngach contae, i rith na tréimhse sin. Mar sin, is féile choicíse í i ndáiríre. Bíonn ceolchoirmeacha, siúlóidí agus ranganna Gaeilge ar siúl, agus tá an chuid is mó acu saor in aisce. Bíonn imeachtaí do theaghlaigh ann freisin, mar shampla scéalaíocht do pháistí sa leabharlann áitiúil. Is am an-ghnóthach é do na heagraithe, mar bíonn go leor imeachtaí le pleanáil gach bliain.

3. Bíonn na scoileanna an-ghnóthach le linn Sheachtain na Gaeilge. Eagraítear céilithe, tráth na gceist agus comórtais amhránaíochta. I go leor scoileanna, bíonn "Lá Gaeilge amháin" ann, nuair a labhraíonn na daltaí agus na múinteoirí Gaeilge i rith an lae ar fad, fiú sa chlós. Faigheann na daltaí is fearr duaiseanna beaga ag deireadh an lae. I scoileanna eile, bíonn ceolchoirm mhór sa halla, agus seinneann na daltaí ceol traidisiúnta agus canann siad amhráin i nGaeilge. Is breá leis na daltaí óga an lá seo, agus deir go leor múinteoirí go spreagann sé iad chun níos mó Gaeilge a labhairt i rith na bliana.

4. Ní in Éirinn amháin a cheiliúrtar Seachtain na Gaeilge. Bíonn imeachtaí ar siúl i dtíortha ar fud an domhain, mar shampla i Meiriceá, i gCeanada, san Astráil agus san Fhrainc. Is iad cumainn Éireannacha, ambasáidí agus ollscoileanna a eagraíonn na himeachtaí sin, agus is minic a fhreastalaíonn daoine nach bhfuil aon bhaint acu le hÉirinn orthu. Bíonn ceol, damhsa agus bia Éireannach ag go leor de na himeachtaí sin, agus bíonn bratacha glasa le feiceáil i ngach áit, agus foghlaimíonn daoine cúpla focal Gaeilge den chéad uair. Úsáideann go leor daoine na meáin shóisialta freisin chun grianghraif agus físeáin dá n-imeachtaí a roinnt le daoine ar fud an domhain.

5. Is é an aidhm atá leis an bhféile ná go mbainfeadh gach duine úsáid as a gcuid

4. (a) Idir ceithre bliana agus ceithre bliana déag d'aois. **5 marc**

(b) Spreagann sé páistí chun a bheith aclaí, agus déanann siad cairde nua. **5 marc**

5. (a) Clárú ar líne uair amháin agus barrachód a phriontáil (agus é a thabhairt leat gach Satharn). **5 marc**

(b) An cupán caife le cairde nua ina dhiaidh. **5 marc**

Ceist 2A · Prós Ainmnithe (2 × 25 marks)

(a) Eoinín na nÉan

(i) Bhí sé ag críochnú múrmhaisithe d'éan ar bhalla: éan ina sheasamh ar shreang dheilgneach, agus dealg ina chroí.

(ii) Ba é an fógra deireanach é go raibh áit aige ar chúrsa ealaíne agus dearaidh. Ní raibh sé ag iarraidh dul ann mar ba í Sadie a chuir isteach air ar a shon, agus chreid sé ina bhua féin: níor cheap sé go raibh ranganna de dhíth air.

(iii) Is mangaire drugaí é Otto. Bhí fiacha ag Eoinín agus ag a chara Hugo leis, agus nuair a theith Hugo go Sasana, bhí ar Eoinín déileáil leis.

(iv) Bhris Otto méara a láimhe clé, mar cheacht go gcaithfeadh sé an t-airgead a íoc ar ais.

(v) D'éirigh leis mar ealaíontóir sráide rúnda, "Eoinín na nÉan". Bhí sé níos sine agus saor, ach ní raibh sé féin agus Sadie le chéile a thuilleadh.

(b) Athair

(i) D'inis sé dá athair go raibh sé aerach.

(ii) Thosaigh sé ag caoineadh, rud nach bhfaca an mac riamh roimhe sin. Ansin thosaigh sé ag obair sa chistin: thug sé gual isteach don sorn agus rinne sé tae.

(iii) Naoi mí roimhe sin.

(iv) D'fhiafraigh sé cé mhéad a bhí ar eolas ag a bhean chéile. D'fhiafraigh sé freisin faoi Shíle Mhicí Beag, cailín a raibh an mac ag siúl amach léi tráth. (Ceist eile: faoina shláinte.)

(v) D'iarr sé air seasamh roimh an mbó bhradach dó. Léiríonn sé go bhfuil áit fós ag an mac sa bhaile agus go nglacann a athair leis.

(c) Cuairteoir (one "Tabhair cuntas ar..." question: five points, each developed)

1. Bhí Máiréad ina haonar sa teach iargúlta agus bhí stoirm ag teacht. Bhí sí ag tabhairt connaidh isteach don tine, agus nuair a tháinig sí isteach sa chistin, bhí strainséir ina sheasamh ann.